

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0156/2013

30.4.2013

ΣΥΣΤΑΣΗ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ/Ευρατόμ) αριθ. 354/83, σχετικά με την κατάθεση των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας
(06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))

Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

Εισηγητής Doris Pack

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	6
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ.....	8
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	12

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ/Ευρατόμ) αριθ. 354/83, σχετικά με την κατάθεση των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας
(06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))

(Ειδική νομοθετική διαδικασία - έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου (06867/2013),
 - έχοντας υπόψη την αίτηση για έγκριση που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 352 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C7-0081/2013),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 81 παράγραφος 1 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων (A7-0156/2013),
1. εγκρίνει το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τα ιστορικά αρχεία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών για την ιστορία και την κληρονομιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να παρέχεται πρόσβαση στα αρχεία με στόχο τη δημόσια διαβούλευση και τη διατήρηση των πληροφοριών σχετικά με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, καθώς και τη στήριξη της έρευνας για την ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 354/83 του Συμβουλίου της 1ης Φεβρουαρίου 1983¹ απαιτεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να καταρτίζουν ιστορικά αρχεία και να θέτουν στη διάθεση του κοινού μετά από παρέλευση τριακονταετίας. Ο κανονισμός δεν διευκρινίζει τον τόπο κατάθεσης των αρχείων της ΕΕ.

Το 1984, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφώνησαν να καταθέσουν τα ιστορικά αρχεία τους στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο (ΕΠΙ) στη Φλωρεντία, και μια ειδική σύμβαση με τους όρους της κατάθεσης συνήφθη το Δεκέμβριο του 1984 μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενων από η Επιτροπή, και του ΕΠΙ. Η σύμβαση αναφέρει επίσης ότι η ιταλική κυβέρνηση θα παρέχει μόνιμα και δωρεάν κτιριακές εγκαταστάσεις για τη στέγαση των αρχείων της ΕΕ.

Η πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που εξετάζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 81 (1) του Κανονισμού του) παρέχει μια πιο ισχυρή νομική και δημοσιονομικό πλαίσιο για τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του ΕΠΙ. Ταυτόχρονα, ενισχύει επίσης το ρόλο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου, το οποίο προορίζεται για τη διαχείριση των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Όσον αφορά το περιεχόμενο, η πρόταση δεν αλλάζει τα βασικά στοιχεία του κανονισμού 354/83, όπως τον ορισμό των ιστορικών αρχείων, καθώς και το πότε και ποια έγγραφα πρέπει να είναι διαθέσιμα στο κοινό. Η πρόταση προβλέπει πράγματι περιορισμένες τροποποιήσεις του ισχύοντος κανονισμού, όπως η υποχρέωση για κάθε θεσμικό όργανο της ΕΕ (εκτός από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), να καταθέσουν στο ΕΠΙ τα ιστορικά τους αρχεία ότι το κάθε όργανο διατηρεί το κυριότητα των αρχείων του, το σύστημα για τη χρηματοδότηση των αρχείων, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στα αρχεία, και η διάθεση των αρχείων με ηλεκτρονικά μέσα, όπου τούτο είναι δυνατό.

Η εισηγήτρια θα επιθυμούσε να επωφεληθεί της ευκαιρίας για να υπογραμμίσει την αгаστή συνεργασία μεταξύ των θεσμικών στον τομέα αυτό.

Η εισηγήτρια θα επιθυμούσε ειδικότερα να επιστήσει την προσοχή σε μερικές εξελίξεις που σημειώθηκαν στην πρόταση τις οποίες θεωρεί πολύ θετικές όσον αφορά τη χρηματοδότηση, την προστασία των δεδομένων και την ψηφιοποίηση.

Η πρόταση ορίζει σαφώς την υποχρέωση χρηματοδότησης του ΕΠΙ από τον γενικό

¹ ΕΕ L 43, 15.2.1983, σ. 1.

προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των συνεισφορών των ενδιαφερομένων θεσμικών οργάνων και αναφέρει ότι οι οικονομικές συνεισφορές θα καλύπτουν τα έξοδα για τη διαχείριση των αρχείων, όχι όμως και την παροχή των κτιρίων και χώρων, που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από την ιταλική κυβέρνηση.

Η προτεινόμενη προσέγγιση επιμερισμού του κόστους βασίζεται στο κριτήριο ότι το μέγεθος της συνεισφοράς θα είναι ανάλογο με το "το μέγεθος των αντίστοιχων οργανογραμμμάτων των καταθετόντων θεσμικών οργάνων" (άρθρο 8.10). Το κριτήριο αυτό φαίνεται αρκετά συμφέρον για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δεδομένου ότι λόγω του μεγέθους του, δεν θα έχει μεγάλη οικονομική συνεισφορά, έστω και αν είναι πιθανό να καταθέσει μια μεγάλη ποσότητα ιστορικών αρχείων.

Η εισηγήτρια εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διατύπωση «στο μέτρο του δυνατού, τα θεσμικά όργανα θα καταστήσουν τα αρχεία τους διαθέσιμα στο κοινό με ηλεκτρονικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιοποιημένων και εξαρχής ψηφιακών αρχείων και θα διευκολύνουν την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο» (άρθρο 9,1). Τούτο λαμβάνει υπόψη τα σημερινά δεδομένα της διαδικασίας ψηφιακής αρχειοθέτησης η οποία δεν είναι ομοιόμορφη μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Επιπλέον, δεδομένου ότι προς το παρόν τα αρχεία στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ψηφιακής εποχής, η πρόταση ενθαρρύνει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να προχωρήσει στην ψηφιοποίηση.

Όσον αφορά το ευαίσθητο θέμα της προστασίας των δεδομένων, η πρόταση αποσαφηνίζει τους κανόνες που ισχύουν για τα αρχεία. Στην περίπτωση που κάποια από τα προσωπικά δεδομένα παραμένουν στα αρχεία που υπογραμμίζεται ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου ως «επεξεργαστή» των προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό 45/2001/ΕΚ, ενεργώντας σύμφωνα με τις οδηγίες των καταθετόντων θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Το κείμενο αναγνωρίζει επίσης τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ), ως αρχή που πρέπει να διαθέτει εποπτικές εξουσίες επί των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό. 45/2001.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η εισηγήτρια συνιστά στην Ολομέλεια να εγκρίνει την προτεινόμενη πράξη.

16.4.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

προς την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

σχετικά με το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ/Ευρατόμ) αριθ. 354/83, σχετικά με την κατάθεση των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας (06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Carlo Casini

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τα ιστορικά αρχεία ανέκαθεν διαδραμάτισαν έναν όχι αμελητέο ρόλο για την ζωή των κρατών της Δύσης, των οποίων η καλή λειτουργία εξαρτάται από την καλλιέργεια του γραπτού λόγου. Ήδη από τον καιρό της αρχαίας δημοκρατίας της Ρώμης, το κτίριο του Tabularium (επίσημο γραφείο των αρχείων) βρισκόταν στο συμβολικό κέντρο της πόλης, στη Ρωμαϊκή Αγορά.

Τα ιστορικά αρχεία των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν τμήμα της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και το άνοιγμά τους στο κοινό εξυπηρετεί ακαδημαϊκούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς σκοπούς. Τα συμφέροντα αυτά προστατεύονται από το πρωτογενές δίκαιο, διότι η Ένωση «σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας και μεριμνά για την προστασία και ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς»¹. Σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, «η τέχνη και η επιστημονική έρευνα είναι ελεύθερες. Η ακαδημαϊκή ελευθερία είναι σεβαστή»².

Άλλωστε, όπως αναφέρεται στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 354/1983, "η επεξεργασία και η κριτική ανάλυση των αρχείων [...] ταυτόχρονα μπορούν να διευκολύνουν τις ενέργειες επί κοινοτικού επιπέδου των ενδιαφερομένων κύκλων και να συμβάλουν έτσι στην καλύτερη πραγματοποίηση του συνόλου των στόχων των Κοινοτήτων".

Στόχος της πρότασης της Επιτροπής είναι να κατοχυρωθεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού

¹ Άρθρο 3 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο της ΣΕΕ.

² Άρθρο 13.

Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου (EUI) της Φλωρεντίας ως φορέα διαχείρισης των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων και να δημιουργηθεί μια σταθερή νομική και χρηματοδοτική βάση για τη σύμπραξη μεταξύ της ΕΕ και του EUI¹. Κατά συνέπεια, θα ήταν αντίθετο προς τον στόχο της πρότασης να βρεθεί το EUI μετά την έγκριση της πράξης σε λιγότερο ευνοϊκή νομική ή χρηματοδοτική κατάσταση από την σημερινή².

Η πρόταση της Επιτροπής (COM(2012)0456), όπως τροποποιήθηκε από το Συμβούλιο, περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεσμικές προσαρμογές, με τις οποίες επιδιώκονται βελτιώσεις στη σημερινή κατάσταση:

— Η κατάθεση των ιστορικών αρχείων στο EUI θα καταστεί υποχρεωτική για τα θεσμικά όργανα, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, βάσει του παράγωγου δικαίου της ΕΕ.

— Η ιδιαιτερότητα των δραστηριοτήτων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δικαιολογεί την εξαίρεσή τους από την υποχρέωση κατάθεσης των ιστορικών τους αρχείων στο EUI. Παρά ταύτα, τα δύο αυτά θεσμικά όργανα μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να εμπιστευθούν τα αρχεία τους στο EUI.

— Η κατάθεση των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων στο EUI δεν θίγει την κυριότητα ούτε την προστασία των αρχείων, κατά την έννοια του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη.

— Τα θεσμικά όργανα που προβαίνουν σε κατάθεση των αρχείων τους διατηρούν το δικαίωμα να ζητούν από το EUI πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των αρχείων τους, καθώς και να επιθεωρούν τα αρχεία που έχουν καταθέσει σε αυτό.

— Η δαπάνη διαχείρισης των αρχείων θα καλύπτεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η κατανομή της δαπάνης μεταξύ των θεσμικών οργάνων θα βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια.

— Κάθε θεσμικό όργανο θα θεσπίσει εσωτερικούς κανόνες για την εφαρμογή του μελλοντικού κανονισμού.

— Η Επιτροπή υποχρεούται να συνάψει, για λογαριασμό των θεσμικών οργάνων που καταθέτουν τα αρχεία, μια συμφωνία-πλαίσιο σύμπραξης με το EUI, προκειμένου να τεθούν λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις ευθύνες και τους αντίστοιχους ρόλους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και του EUI. Η συμφωνία αυτή θα πρέπει να τηρεί τις διατάξεις του μελλοντικού κανονισμού και των Συνθηκών.

Για τους λόγους αυτούς, ο συντάκτης γνωμοδότησης εισηγείται στην Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων να καλέσει την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να προτείνει στο Κοινοβούλιο την έγκριση του σχεδίου.

¹ Βλ. COM(2012)456, αιτιολογική έκθεση, σημείο 1.2.

² Η οποία ρυθμίζεται ιδίως από τη σύμβαση της 17ης Δεκεμβρίου 1984 μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενων από την Επιτροπή, και του EUI.

Η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να προτείνει στο Κοινοβούλιο την έγκριση του σχεδίου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	15.4.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 18 - : 1 0 : 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Paulo Rangel, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	John Stuart Agnew, Sandrine Bélier, Zuzana Brzobohatá, Δημήτριος Δρούτσας, Μαριέττα Γιαννάκου, Helmut Scholz, György Schöpflin, Alexandra Thein
Αναπληρωτές (άρθρο 187 παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	François Alfonsi, Syed Kamall, Γεώργιος Κουμουτσάκος, Ιωάννης Α. Τσουκαλάς

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	23.4.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 22 - : 0 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Jean-Marie Cavada, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Моника Панаїотова
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Seán Kelly